

1

SOHA NINCS MÁSKÉPP. AZ EMBER RENDSZERINT MÁR A VÉGE FELÉ JÁR az ásatásnak, amikor valaki rátalál a legnagyobb fogásra.

Oké, eltúlzom a dolgot. Mégis átkozottul közel járok az igazsághoz. És a végkifejlet ezúttal sokkal, de sokkal zavaróbb volt, mint egy cserépedény vagy tűzhely felfedezése az utolsó utáni pillanatban.

Május 18-a volt, pont egy nappal a régészeti terepgyakorlat lezárása *előtt*. Húsz diákkal ástunk egy deweesi lelőhelyen. A sziget Dél-Karolina partjai mentén, Charlestontól északra húzódik.

Egy firkász is volt velünk. Annyi IQ-val, amennyi egy planktonnak van.

– Tizenhat tetem? Mit lehet tudni az áldozatokról? – vette elő a spirálfüzetét, miközben a Dahmeréhez vagy Bundyéhoz hasonló öldöklések képei villantak fel ostoba agyában.* – Ezek itt őskori sírok.

– Mármint indiánokéi? – hunyorgott rám dagadt szemhéjával.

– Bennszülöttekéi, ahogy mondja.

– Kifingott indiánokhoz küldtek ki? – Láttam, hogy a pasas hírből sem ismeri a politikai korrektséget.

– Mármint kicsodák? – kérdeztem jéghidegen.

– *A Moultrie News*. Kelet-Cooper helyi hírharsonája.

*Hírhedt sorozatgyilkosok.

Charlestont, ahogy azt anno Rhett is közölte Scarlett-tel, a le-
tűnt idők bája lengi be. Óvárosa a Fél-sziget, ódon délszaki házaival,
macskaköves utcáival és piacaival, két folyó, az Ashley és a Cooper
között. Az itteniek mindent e kettőhöz viszonyítanak. Van Nyugat-
Ashley és Kelet-Cooper. Az utóbbin terül el a Mount Pleasant ne-
gyed. Ide tartozik továbbá három sziget: a Sullivan-, a Palms- és
Deweese-sziget. Eszerint a mi szigetünk is Planktonagyhoz tarto-
zik, nyugtáztam magamban.

– És önt hogy hívják?

– Homer Winborne vagyok.

Borostájával és gyorsétermeken hizlalt pocakjával inkább Ho-
mer Simpsonra hajazott.

– Sok a dolgunk, Mr. Winborne.

Ő azonban, mintha meg se hallotta volna, tovább nyaggatott.

– Nem tiltja ezt a törvény?

– Van engedélyünk. Hamarosan ingatlanok épülnek itt.

– Miért pont ide jöttek? – Winborne homlokán verejtekcsöppek
gyöngyöztek. Ahogy a zsebkendőjéért nyúlt, észrevettem, hogy
egy kullancs mászik a gallérján.

– A charlotte-i Észak-karolinai Egyetem antropológusa vagyok.
Az állam felkérésére ásunk itt a diákjaimmal.

Bár állításom első fele igaz volt, a második nem teljesen. A dolog
a következőképpen festett:

Az UNCC újvilági régészei rendszerint a nyár kitörése előtt,
májusban mentek el teregyakorlatra a hallgatóikkal. Ez év márci-
us végén a vezető régész hölgy elfogadott egy állást Purdue-ban.
Mivel az egész telet önéletrajzok küldözgetésével töltötte, magas-
ról tett a teregyakorlatra. Márpedig oktató híján ez biztosan elma-
radt volna. *Szajonara.*

Noha jómagam törvényszéki orvostanra szakosodtam, ahol el-
sősorban halottkémekkel és boncnokokkal akadt dolgom, egyete-
mi képzésembe a régészet is beletartozott. Pályám első szakaszát a
nem túl frissen elhunytakra áldoztam. A doktorimat is több ezer
őskori csontváz leletanyagáról írtam, amelyek észak-amerikai sír-
halmokból kerültek elő.

A terepgyakorlat a legnépszerűbb tárgy az antropológia szakon, és mint mindig, dugig volt jelentkezőkkel. Kollégám váratlan lelépése pánikba ejtette a tanszékvezetőt. Könyörgött nekem, hogy vegyem át a kurzust. A diákok számítanak rám! Visszatérhetnek hajdani hivatásomhoz! Két teljes hetet tölthetnék a tengerparton! Kiemelt fizetést kapnék! Már vártam, hogy a prof egy Buickot is felajánl.

Dan Jaffert javasoltam, egy biorégészt, aki a tőlünk délre fekvő állam boncnokainak és halottkémeinek is dolgozott. Arra hivatkoztam, hogy vélhetőleg eléggé lefoglal majd a charlotte-i kórboncnokok vagy a montreali törvénytudományi orvostani intézet laborja, mivel ennek a két intézménynek vagyok a rendszeres tanácsadója.

A prof azonban menten torkomra forrasztotta a szót. Az ötlet jó, csak az időzítés rossz. Dan Jaffer épp úton van Irak felé.

Őt magát is felhívtam, és Deweest javasolta ásatási lehetőségként. Egy temetkezési helyet hamarosan tönkrevágnak ott. Meg kéne előzni a bulldózereket, és menteni, ami menthető. Az ingatlanosokat, amint az várható volt, nem nagyon érdekelte a hely jelentősége.

Felhívtam a Columbiái Régészeti Hivatalt, ahol Dan ajánlására elfogadták ajánlatomat, hogy próbaárkot ássak a helyszínen, az ingatlanfejlesztő legnagyobb bánatára.

Itt voltam hát, húsz hallgató társaságában. A tizenharmadik, egyben utolsó előtti napon Planktonagy is megjelent.

Mostanra már teljesen kész voltam tőle.

– Hogy hívják? – Winborne ennyi erővel akár fű után is tudakozódhatott volna.

Elnyomtam magamban a kísértést, hogy faképnél hagyjam. Add meg neki, amit kér, intettem magam, akkor majd elmegy. Vagy, jobb esetben, hőgutát kap.

– Temperance Brennan vagyok.

– Temperance? – kérdezett vissza álmélkodva.

– Igen, *Homer*.

– Ritka név – vont vállat.

– De általában Tempének szólítanak.

– Mint azt a utahi várost.
– Arizonai.
– Rendben. Miféle indiánok ezek?
– Valószínűleg sewee-k.
– Honnan tudott róluk?
– Egy kollégától, a USC-Columbia Egyetemről.
– És ő honnan tudta?
– Kis halmokra figyelt fel, mikor kiszállt a helyszínre. Azután, hogy híre ment az itteni ingatlanfejlesztésnek.

Winborne feljegyezte a hallottakat a spirálfüzetébe. Lehet azonban, hogy csak az időt húzta, hátha eszébe jut egy épkezláb kérdés. Hallottam a háttérben a diákok tereferéjét és vödreik csörömpölését. Fent a magasban sirály vijjogott, egy társa válaszolt neki.

– Miféle halmokra? – Na, ezt a pasast sem terjesztik fel egyharmar Pulitzer-díjra!

– Ezek úgy keletkeznek, hogy kagylót és homokot halmaznak a sírokra.

– Miért ássák ki őket?

Ez az. Majd bevetem a szakzsargont, ami jól főbe kólintja ezt a kretént.

– Meglehetősen hiányosan ismerjük csak a délkeleti partvidék temetkezési szokásait. Ez a lelőhely igazolhatja vagy megcáfolhatja a korábbi etnohistorikus beszámolókat. Sok antropológus úgy véli, hogy a sewee-k a cusabo csoporthoz tartoznak. Márpedig bizonyos források szerint a cusabók úgy temetkeznek, hogy csonttá csupasztíják le a tetemeket, amelyeket szemfedőbe göngyölnek vagy bedobozolnak. Mások úgy sejtik, hogy előbb kiszáritják a holttesteket, majd miután lefoszlott róluk a hús, közös sírban hantolják el őket.

– Azannyát, de durva!

– Miért, az milyen, amikor kivéreztetik a tetemet, bebalzsamozák, viaszt és parfümöt öntenek a zsigerekbe, és kifestik, hogy úgy nézzen ki, mintha élne? Végül koporsóba vagy kriptába dugják, csak hogy eltűnjön szem elől.

Winborne úgy nézett rám, mintha szanszkritul beszélnék.

- Kik tesznek ilyet?
- Hát mi.
- És mit találtak eddig?
- Csontokat.
- Csak csontokat? – A kullancs felfele indult a gallériján. Kitáljak neki? Isten ments. Idegesítő fickó, nyugtáztam magamban. Ehelyett lenyomtam a szokásos halottkémi szöveget.
- Egy tetem sokat elárul az elhunyról. A korát. A nemét. A magasságát. A származását. Bizonyos esetekben a betegségeit vagy a halál nemét is. – Sokatmondón az órára pillantottam, majd némi régészeti magyarázatot is hozzáfűztem. – A régi csontok kihalt népcsoportokról adhatnak tájékoztatást. Hogyan éltek és haltak, mit tettek, milyen nyavalyák sújtották őket...

Winborne tekintete a vállam mögé tévedt. Hátranéztem.

Topher Burgess trappolt felém. Napégette felsőtestéhez többrendbeli szerves és szervetlen hulladék tapadt. Az alacsony, kövérekés srác kötött sapkájával, drótkeretes szemüvegével és bodros barkójával Mr. Smee* diákverziójára emlékeztetett.

– Fura, intruzív leletet találtunk a keleti hármásban – jelentette.

Vártam a folytatást, ami elmaradt. Ez azonban nem volt meglepő. Ez a diák a tesztkérdésekre is gyakran egyetlen mondattal válaszolt, ahogy most is.

– Fura? – kérdeztem vissza.

– Artikulált csontváz.

Ez legalább komplett mondat volt, noha nem túl informatív. „Gyerünk, folytasd!” – jeleztem begörbített ujjammal.

– Intruzívnek gondoljuk. – Topher egyik mezítlás lábáról a másikra helyezte nem csekély testsúlyát.

– Egy perc, és megnézem.

Bólintott, hátraarcot csinált, és visszabattyogott az ásatáshoz.

– Mit jelent az, hogy „artikulált csontváz”? – A kullancs elérte Winborne fülét, ahol mintha megtorpant volna, hogy új utakon induljon tovább.

* A Pán Péter szereplője.

– Minden csontja a helyén van. Ritkaság ez a másodlagos temetkezéseknél, a lecsupaszított csontvázak elhantolásánál. Ilyenkor a csontok összekeverednek, összegabalyodnak. Időnként mégis előfordul ezeknél a közös sírhelyeknél, hogy pár artikulált csontvázat találunk.

– Miért?

– Több oka is lehet. Valaki talán közvetlenül a sír lezárása előtt halt meg. Vagy a csapat továbbállt, nem volt idejük megvárni a hús lebomlását.

Teljes tíz másodpercnyi körmölés következett, mely idő alatt a kullancs eltűnt szem elől.

– Mit jelent az, hogy intruzív?

– A tetem később került a sírba. Közelebről is megnézné?

– Hiszen másra se vágyom! – Winborne megtörölte homlokát a zsebkendőjével, és színpadiasan felsóhajtott.

Beadtam a derekam.

– Van egy kullancs a gallérján.

Winborne testes természetéhez mérten igen fürgén mozdult. Kétrét hajlott, és a nyaka egyetlen rándításával lesöpörte magáról a kullancsot. Az a homokra esett, és mintha mi sem történt volna, megrázta magát. Láthatóan hozzászókkott a visszautasításhoz.

Elindultam a tengeri zab csomóit kerülgetve – kalászos fejük mozdulatlanul állt a súlyos légben. Még csak május volt, de máris 32 Celsius. Noha szeretem a Lowcountryt,* nem szívesen ástam volna itt nyáron.

Megszaporáztam a lépteimet, tudva, hogy Winborne így lemarad mögöttem. Aljasság volt tőlem? Igen, viszont nem akartam elvesztegetni szűkre szabott időm egy hígagyú riporterre.

A kullancsot illetően különben is tiszta volt a lelkiismeretem.

Valamelyik diák zajládájából általam ismeretlen zene áradt, a banda nevét nem tudtam, vagy ha hallottam is, már elfelejtettem. Szívesebben hallgattam a sirályok kiáltozását és a tenger moráját,

*Dél-Karolina állam déli része „a parti síkság”, lapos, üledékes, homokos, néhol mocsaras terület.

bár a mai felhozatal jobb volt, mint a hallgatók által rendszerint bömböltetett heavy metal.

Winborne-ra várva végigfutott szemem az ásatáson. A két kiásott próbaárkot már újra feltöltöttük. Az elsőben semmit sem találtunk a puszta földön kívül. A másodikból emberi csontok kerültek elő, annak jeleként, hogy Jaffer szimata nem csalt.

Három további árok még nyitva állt. Diákok ástak bennük simítókanállal, vödörket cepeltek, és a talajt szitálták át fűrészbakokra erősített szitákon.

Topher a legkeletebbre fekvő ároknál kattogtatta a fényképezőgépét. Emberei törökülésben ejtőztek, és érdeklődve figyelték, mit művel. Winborne zihálva ért utol. Levegő után kapkodva törölgette a homlokát.

– Meleg napunk van – mondtam.

Bólintott, ábrázata málnaszörp színűvé változott.

– Jól van? – kérdeztem.

– Soha jobban!

Már épp megindultam Topher felé, amikor megállított Plankton nagy hangja.

– Vendége érkezett.

Megfordulva egy pasast láttam rózsaszín pólóban és khaki zsebes naciban átlábalni a dűnéken. Aprócska, szinte gyereknyi termetű volt, fejét ezüstszürke tüsihaj ékesítette. Nyomban ráismerem: Richard L. „Dickie” Dupree, vállalkozó és ingatlanfejlesztő, amúgy pedig igazi szemétláda.

Egy basset hound kísérte; az állat nyelve és hasa kis híján a földet seperte.

Előbb ez a firkász, most meg ő. Igazán remek napnak ígérkezett a mai is.

Dupree, Winborne-ra ügyet se vetve, egy tálib harcos eltökéltségével támadt rám. A basset hátramaradt, hogy megkerüljön egy bokornyai tengeri zabot.

Mindenki ismeri a személyes tér fogalmát, azt a pár centit, amire szükségünk van saját személyünk és mások között. Az enyém megvan vagy fél méter. Ha ezt megsértik, ideges leszek.

Némelyik idegen azért nyomul a közelünkbe, mert rosszul lát vagy hall. Mások az eltérő szokások miatt. Dickie szentül hitte, hogy a testi közelség megnöveli mondandója kifejezőerejét.

Vagy harminc centire az arcomtól keresztbe fonta a karját, és tekintetét a szemembe fúrta.

– Remélem, holnapra mindennel végeznek. – Ez inkább állításnak hangzott, mint kérdésnek.

– Igen. – Hátráltam egy lépést.

– És azután? – Dupree ábrázata egy madárra emlékeztetett. Csontjai élesen kiütköztek rózsaszín, áttetsző bőre alatt.

– Jövő héten leadom az előzetes jelentésemet az állami régészeti hivatalnak.

A bassett mellém sündörgött, és szagolgatni kezdte a lábamat. Lehetett vagy nyolcéves.

– Tábornok, légy udvarias a kis hölgygel! Tábornok gyakran megfélekedzik magáról – fordult felém magyarázólag Dickie.

A kis hölgy megvakarta Tábornok csapzott füle tövét.

– Nem szeretnék csalódást okozni a megbízóimnak egy rakat indián csont miatt. – Dupree mosolyával kétségkívül a déli úriemberekét iparkodott utánozni. Talán még gyakorolta is a tükör előtt, miközben a szőröket vágta ki az orrlukából.

– Sokak számára értéket képvisel ennek a vidéknek az öröksége – közöltem.

– Ennek azonban itt véget kellene vetni, nemdebar?

Ezt válasz nélkül hagytam.

– Megérti az álláspontomat, ugye, asszonyom?

– Igen, uram, megértem.

Gyűlöltem az álláspontját, amely pénztől bűzlött. Lehetőleg minél többet be akart zsebelni ebből a helyből, amennyit csak anélkül lehetséges, hogy sittyre vágnák. Kit érdekel az esőerdő, a láp, a tengerpart, a dűnesor, a kultúra, amely itt virágzott az angolok érkezésekor? Dickie Dupree akár Artemisz templomát is felrobbantaná, ha az a jövőbeni társasházai helyén állna.

Mögöttünk Winborne elcsendesedett. Lefogadtam volna, hogy hallgatózik.

– És mi áll abban a csodás iratban? – Újabb Mayberry seriffje* bájmosoly.

– Hogy e terület alatt prekolumbián temetkezési hely húzódik.

Dupree szája sarka megremegett, de azért hősiesen tovább mosolygott. Tábornok, tán a feszültséget érzékelve, tán unalomból otthagytott, és Winborne-t boldogította. Nadrágom fenekébe töröltem a kezem.

– Maga is ugyanúgy ismeri azokat ott fönt Columbiában, mint én. Egy ilyen jelentés miatt jó időre bezárhatom a boltot. Ami súlyos pénzeket jelent.

– Egy régészeti lelőhely pótolhatatlan kulturális kincs. Ha egyszer tönkremegy, nem lehet helyrehozni. Nem helyezhetem az ön igényeit a leletek megóvása elébe, Mr. Dupree, nem engedné a lelkiismeretem.

Dupree mosolya leolvadt a képéről, és hideg tekintettel kezdett méregetni.

– Azt majd meglátjuk. – A burkolt fenyegetésen enyhített lány, délies kiejtése.

– Igen, uram, ahogy mondja.

Dupree egy doboz Kools cigarettát vett elő a zsebéből, majd kezéből ernyőt formálva a cigi elé, rágyújtott. Eldobta a gyufát, mélyen leszívta a füstöt, bólintott, és visszaindult a dűnéken keresztül. Tábornok a nyomában loholt.

– Mr. Dupree! – kiáltottam utána.

Megállt, de nem fordult felém.

– Károsítja a környezetét, ha a dűnéken jár.

Dupree visszaintett, és folytatta útját.

Düh és megvetés támadt bennem.

– Dickie, ugye nem pályázik az Év embere címre?

Hátat fordítottam neki. Winborne épp egy rágót csomagolt ki. Néztem, hogyan dugja a szájába, megtiltva a szememmel, hogy ugyanúgy eldobja a papírját, ahogyan Dupree a gyufát.

De vette a lapot.

*Mayberry – amerikai televíziós sorozatok képzeletbeli kisvárosa.

Némán sarkon fordultam, és megindultam a keleti hármás parcella felé. Hallottam, hogy Winborne körmöl a hátam mögött.

A diákok elhallgattak, amikor melljük értem. Nyolc szempár figyelte, hogyan ugrom le az árokba. Topher simítókanalat nyomott a kezembe. Ahogy leguggoltam, megcsapott a frissen felforgatott föld szaga.

Meg valami más is. Édeskés, émelyítő odor. Épp csak érezhető, de letagadhatatlan.

Aminek nem lenne itt semmi keresnivalója.

Összeszorult a gyomrom.

Négykézlábra ereszkedve szemügyre vettem a fura szerzetet, amit Topherék találtak. Gerincoszlop egy darabja meredt felfelé a nyugati fal mentén, nagyjából a feléig ért.

Mögöttem a hallgatók egymással versengve magyarázkodtak.

– Épp letisztogattuk az oldalakat, tudja, hogy lefényképezzük a talaj rétegzettségét.

– Észrevettük azonban, hogy elszíneződött.

Topher is vakkantott pár részletet.

De nem is figyeltem oda. Buzgón lapátoltam a földet a sírból, amely nyugati irányban, oldalnézetből tárult fel előttem. Minden egyes mozdulattal egyre nőtt bennem a balsejtelem.

Harmincpercnyi munkálkodás egy gerincoszlopot és egy medencetaréjt hozott a felszínre.

A sarkamra ültem. A frász kerülgetett.

A csontokat izmok és ínszalagok kötötték össze.

Miközben a szemem meregettem, megjelent az első légy. A napfény szivárványosan csillant meg smaragdzöld törzsén.

Szűzanyám!

Feltápászkodva leporoltam a térdem. Telefonálnom kellett.

Dickie Dupree-nek több aggódnivalója akadt a sewee-k földi maradványainál.

2

A DEWEES-SZIGET LAKÓI BÜSZKÉK KÖRNYEZETÜK TISZTASÁGÁRA. Könnyű nekik a „túlparton”. Kicsiny birodalmuk hatvanöt százaléka tájvédelmi körzet. Kilencven százaléka senki földje. A helybeliek jobb szeretik a „vadon” elnevezést. Nem kertbarátok, nem a szemzés és oltás megszállottjai.

Hídjuk sincs. A szárazföldről komppal vagy hajóval lehet idejutni. Belső égésű motort kizárólag szállítás és építkezés céljából engednek a földutakra. Na igen. Van a szigetnek egy mentő- és egy tűzoltókocsija meg egy másik bozóttűzek oltására. Noha szeretik a zavartalan nyugalmat, az itt lakók sem most jöttek le a falvédőről.

Dewees összterülete mindössze kétezer hold. Csapatom a délkeleti csücskében ásott, egy parti ligetben, a Timicau-tó és az óceán között. Térerőről álmodni sem mertünk.

Topherre bízom az ásatás felügyeletét, és elindultam a deszkázott parti sétányon. Átkeltem a dűnéken, majd beleültem a ránk várakozó fél tucat golfautó egyikébe. Épp elfordítottam az indítókulcsot, amikor egy csomag zuttyant a mellettem lévő ülésre, amit Winborne műszálba burkolt hátsója követett. Annyira lefoglalt a telefon utáni hajsza, hogy nem hallottam meg, amint utánam indul.

Oké, még jobb is így. Legalább nem szaglászik ez a seggfej őrizetlenül.

Szó nélkül beindítottam az elektromos golfautót, majd működik valahogy.

Winborne egyik kezét a műszerfalra helyezte, a másikat meg a tető függőleges alátámasztása köré hurkolta.

Az óceánnal párhuzamosan haladtam a Pelican Flighton, aztán befordultam jobbra a Dewees-öbölbe. Elhúztam a piknikező, az úszómedence, a tenispályák és a természetvédelmi központ mellett, majd a lagúna felső csücskében balra kanyarodtam a víz irányába. Miután begördültem a kompikötőbe, Winborne felé fordultam.

– Végállomás.

– Tessék?

– Hogyan jutott át a szigetre?

– Komppal.

– Akkor azzal is megy vissza. Így van megírva a csillagokban.

– Dehogyan megyek!

– A maga dolga.

A helyzetet félreértve hátradőlt az ülésen.

– Éppen át is úszhat – pontosítottam a tényállást.

– Ezt nem teheti...

– Ki innen!

– Az ásatásnál hagytam a golfkocsimat.

– Majd visszaviszi egy diák.

Lecsusszant a földre. Felfújta a képét, arcvonásai a neheztelés maszkjává torzultak.

– További szép napot, Mr. Winborne.

Végighajtottam az Old House Lane-en, aztán át a kagylóalakzatokkal díszített kovácsoltvas kapun, egyenesen a sziget adminisztratív központjába. Itt volt a tűzoltóság, a vízművek és a polgármesteri hivatal épülete meg a polgármester rezidenciája.

Akár egy neutronbomba-támadás egyetlen túlélője, úgy néztem szét az elhagyatott téren. Seholy lélek.

Bosszúsan újra megkerültem a lagúnát, és beálltam egy kétszárnyú épület elé, amelyet hatalmas tornác övezett. Négy vendégszobájával és parányi éttermével a Huyler House az egyetlen olyan intézmény volt a szigeten, amely ággal és sörrrel szolgálhatott a turistáknak. Itt volt a közösségi ház is. Kiugrottam az autóból, és feléje csörtettem.

Noha továbbra is a keleti hármás parcella rémséges lelete foglalkoztatott, akaratlanul is megcsodáltam az épületet, amely felé siettem. A Huyler House tervezői azt a benyomást akarták kelteni, mintha művükön évtizedes nyomot hagyott volna a tűző nap és a sós tengeri levegő. A fát már kikezdte a klíma, a festés környezetbarát volt. Noha alig tíz éve épült, a hely műemlék benyomását keltette.

Arra a spinére, aki egy oldalajtón át lépett elő, ennek pont az ellenkezője illett. Althea Hunnecut „Honey” Youngblood öregnek látszott ugyan, csakhogy még annál is sokkal vénebb volt. A helybeliek azt rebesgették, hogy már azt is a tulajdon szemével látta, amikor III. Vilmos király 1696-ban Thomas Carynek adományozta a szigetet.

Bár személyét nem szűnő találgatás övezte, a szigetlakók egyvalamiben egyetértettek: Honey először a Coulter Huyler család vendégeként látogatott el Deweesre a második világháború kitörése előtt. A család azóta élt a szigeten villany és telefon nélkül, hogy huszonötben megvásárolta. A kutat szélmalom üzemeltette. Nem épp a megfelelő körülmények egy kényelmes nyaraláshoz.

Honey a férjével érkezett, noha nem teljesen világos, hanyadikkal. Hitvese elhunyt után továbbra is visszajárt. Végül beházasodott az R. S. Reynolds családba; Huylerék nekik adták el javaikat ötvenhatban. Bizony, az alumíniumbárók. Ezután Honey tényleg azt tehette, amihez csak kedve szottyant. Nos, arra szottyant, hogy maradjon, és így is tett.

Reynoldsék egy befektetőtársulásnak adták tovább a szigetet hetvenkettőben. Nem telt bele egy évtized, és megjelentek Deweesen az első magánházak. Legelsőnek is Honey-é; a kis bungaló az öbölre nézett. Kilencvenegyben létrejött a helyi természetvédő egyesület, s Honey ennek vezetőjeként ügködött tovább.

A kora ismeretlen maradt, nem kötötte senki orrára.

– Meleg napunk lesz. – Rendszerint az időjárással nyitotta a társalgást.

– Igen, Miss Honey. Nagyon úgy néz ki.

– Akár harminc fok fölé is emelkedhet a hőmérséklet.

„Au”-nak ejtette az „ő”-t, bár jó pár szótag önálló életre kelt a száján. Számptalan eszmecserénk során volt alkalmam kitapasztalni, mire képes a magánhangzókkal az öreglány.

– Akár. – Mosolyogva megpróbáltam elszurranni mellette.

– Köszönet az Úrnak és a mennyei seregeknek, hogy van légkondink.

– Igen, asszonyom.

– Mééég mindéég az öregtorony mellett ásnak?

– Nem messze tőle. – A torony a tengeralattjárók ellen vigyázta a vizeket a második világháborúban.

– És találtak valamit?

– Igen, asszonyom.

– Remek! Jól jönne néhány új lelet a természetvédelmi központban.

Csak nem ez.

Mosolyogva próbáltam eloldalazni mellette.

– Hamarosan megnézem magukat. – Nap csillant a kékesfehér, göndör fürtökön. – Vén vagyok ugyan, de muszáj lépést tartanom a helyi hírekkel. Mondtam már, hogy...

– Kérem, bocsásson meg, Miss Honey, de nagyon sietős a dolgom. – Nem szívesen ráztam le, viszont muszáj volt telefonálnom.

– Hogyne, persze. Milyen udvariatlan is vagyok! – Megveregette a karomat. – Majd miután ráér, elmegyünk együtt halászni. Az unokaöcsém újabban itt él, és szuper motorcsónakja van.

– Tényleg?

– Úgy bizony, tőlem kapta. Már nem vagyok a régi, viszont halászni változatlanul szeretek. Majd szólok neki, és kimegyünk hármasban.

Ezzel Honey elindult a kerti ösvényen, szálegyenesen, akár egy tömjénfenyő.

Kettesével véve a lépcsőfokokat felrohantam a tornácra és be a közösségi házba. Ez is tökéletesen néptelennek tűnt, akár a sziget adminisztratív központja.

Csak nem tudnak ezek itt valamit, amit én nem? Hová a bánatba tűntek?

Beengedtem magam az irodába, az íróasztal mellett termettem, feltárcsáztam a tudakozót, aztán beütöttem a megadott számot. A második csörgetésre beleszólt egy hang a vonalba.

– Itt Charleston megye halottkém-i hivatala.

– Itt Temperance Brennan. Egy hete már hívtam önöket. Visszajött a halottkém?

– Egy másodpercet kérek.

Röviddel Charlestonba érkezésem után felhívtam Emma Rousseau-t, de csalódottan értesültem arról, hogy barátnőm Floridában van. Öt év óta először vett ki szabadságot. Rossz szervezés volt a részemről. E-mailt kellett volna írnom a jövetelem előtt. Csakhogy a mi barátságunk nem így működött. A távolból elég ritkán tartottuk a kapcsolatot. Viszont amikor találkoztunk, úgy viselkedtünk, mintha csak pár órája váltunk volna el.

– Mindjárt jön – biztatott a telefonkezelő.

Miközben Emma Rousseau-ra váraкоztam, felidéztem első találkozásunkat.

Nyolc éve történt. A Charlestoni Főiskola vendégelőadója voltam. Az ápolónői képzettségű Emmát akkor nevezték ki Charleston megye halottkémévé. Egy család megkérdőjelezte szakvéleményét egy csontváz esetében, amikor is „ismeretlenek” jelölte meg a halál okát. Konzultációra volt szüksége. A visszautasítástól tartva Emma jókora műanyag tartályban cipelte be hozzám az egyetemre a csontokat. Imponált az elszántsága, ezért belementem, hogy segítek.

– Itt Emma Rousseau beszél.

– Tudok egy pasit, aki meghalna, hogy lászon. – Rossz vicc volt, de újra meg újra elsütöttük.

– Mi a csuda, Tempe! Charlestonban vagy? – Emma nem hajlítgatta olyan művészien a magánhangzókat, mint Honey, de átkozottul közel járt hozzá.

– Megtalálok valahol a hírt a telefonüzeneteid között. Régészeti terepgyakorlatot vezetek Dewees szigetén. Milyen volt Floridában?

– Meleg. Majd megfőttem. Tudathattad volna velem, hogy jössz. Ehhez igazítottam volna a szabimat.

- Ha elmentél, akkor nyilván szükséged volt pihenésre. Ezt szó nélkül hagyta.
- Dan Jaffer még mindig kószál valahol?
- Valamikor a jövő hónapban tér vissza Irakból.
- Találkoztál Miss Honeyval?
- Á, igen.
- Imádni való, virgonc öreglány.
- Na ja, számból vetted ki a szót. Figyu, Emma. Lehet, hogy lesz egy kis gondom.
- Ki vele!
- Jaffer azzal adta át az ásatást, hogy valószínűleg sewee temetkezési hely. És nem is tévedett. Az első naptól kezdve csont csont hátán, tipikus prekolumbián anyag. Száraz, kifehéredett csontok, jócskán tönkremenne. – Emma nem szakított félbe sem kérdésekkel, sem megjegyzésekkel.
- Ma reggel a diákjaim friss sírhantot fedeztek fel úgy fél méter mélységben. A csont szilárdnak látszik, és a csigolyákat lágyszövet köti össze. Letisztogattam, amit a helyszín megzavarása nélkül lehetett, aztán úgy döntöttem, jobb lenne értesíteni az illetékeseket. Csak nem tudom, ki felel Deweesért.
- A seriff a bűnügyeket intézi. A gyanús ügyek hozzám kerülnek. Van valami ötleted, mi lehetett a halál oka?
- Annyi biztos, hogy semmi köze a sewee indiánokhoz.
- Frissen hantolhatták el a tetemet?
- Miközben a földet kapargattam le róla, előzönlötték a legyek. Hallgatás támadt a vonalban. Szinte láttam magam előtt, amint Emma megnézi az óráját.
- Másfél óra múlva ott leszek. Szükséged van valamire?
- Hullazsákra.

* * *

A mólón álltam, amikor Emma befutott egy kétmotoros Sea Ray-en. Haját baseballsapka alá gyűrte, és az arca soványabbnak tűnt, mint amilyenre emlékeztem. Dolce & Gabbana napszemüveg, far-

mer és egy sárga póló volt rajta, a mellkasán fekete betűs felirattal, hogy ő *Charleston megye halottkéme*.

Néztem, hogyan ereszti le az ütközőbójákat, áll be a móló mellé, és köti ki a motorcsonakot. Ahogy karnyújtásnyi közelségbe értem, átadta a hullazsákot, magához vette a kamerát, és fellépett a mólóra.

A golfkocsiban elmondtam, hogy a telefonbeszélgetésünket követően visszatértem az ásátásra, karókkal körbetűztem egy háromszor három méteres parcellát, és mindent lefényképeztem, amit csak tudtam. Részletesen leírtam, milyennek találtam a talajt. Jó előre figyelmeztettem Emmát, hogy a diákjaim totál kibuktak.

Alig válaszolgotott ütközben. Szórakozottnak, nyomottnak tűnt. De az is lehet, csak rám bízta, mondjam el, amit szükségesnek érzek. Azaz mindent.

Időről időre lopva rásandítottam a szemem sarkából. Napszemüvege miatt nem tudtam olvasni az arckifejezésében. Menet közben arra hol árnyékba borult, hol rátűzött a nap.

Nem közöltem vele rossz előérzetemet, hátha tévedek, és csak az idejét vesztegetem.

Valójában az aggasztott jobban, hogy igazam lehet.

Sekély sírhand egy elhagyatott tengerparton. Rothadó hulla. Volt pár ötletem, hogyan kerülhetett oda. Mind erőszakos halállal és a tetem szigetre suvasztásával függött össze.

Emma kívülről nyugodtnak látszott. Hozzám hasonlóan több tucat, ha nem éppen több száz tetthelyen dolgozott már. Látott ő is elégetett holttesteket, levágott fejeket, mumifikálódott csecsemőket, műanyagba csomagolt testrészeket. Számomra ez mindig kihívás volt. Vajon neki is úgy felment az agyiveze, mint nekem?

– Az a srác ott diák? – tört be gondolataim közé a kérdése.

Követtem a tekintete irányát.

Homer Winborne-ra értette. Valahányszor Topher hátat fordított neki, ez a faszfej titokban fotókat készített tenyérnyi digitális gépével.

– Nem, egy szemétláda.

– Azaz nem diák.

– Riporter.

– Nem lenne szabad fényképeznie.

– Itt sem volna szabad lennie.

Szinte repültem a golfkocsiból Winborne felé.

– Mi a fészkes fenét művel? – támadtam rá.

A diákjaim mozdulatlanra merevedtek.

– Lekéstem a kompot.

Winborne jobb válla begörbödött, ahogy háta mögé dugta a kezét.

– Ide azzal a Nikonnal! – Éles volt a hangom, mint a borotva.

– Nincs joga elvenni a tulajdonomat!

– Hordja el a valagát, de azonnal, vagy idehívom a seriffet, hogy dugja a hullazsákba.

– Dr. Brennan!

Emma jelent meg a hátam mögött. Winborne szeme összeszűkült, miközben elolvasta a pólója feliratát.

– Mi lenne, ha az úriember a távolból figyelne az eseményeket? – pendítette meg Emma a józan ész hangját.

Rávillant a szemem. Annyira felhúztam magam, hogy nem jutott eszembe érdemi felelet. A „szó sem lehet róla” gyöngécskének tűnt, és a „majd ha fagy” sem volt épp az az eredetiség csúcsa.

Emma alig észrevehetően biccentett, mintegy ezzel adva nyomatékot javaslatának. Winborne-nak természetesen igaza volt. Nem volt jogom elkobozni a holmiját vagy parancsolgatni neki. Másfelől viszont Emma ötletében is volt valami. Jobb rövid pórázon tartani a sajtót, mint összeveszni a firkászokkal.

Vagy a halottkém már a következő megválasztására gondolt?

– Felőlem. – Ez a változat sem volt jobb, mint amiket visszanyeltem.

– Feltéve, ha átadja nekünk a fényképezőgépét megőrzésre – nyújtotta ki a kezét Emma.

Winborne önelégült mosolyt villantott felém, majd a tenyerébe helyezte.

– De hiszen ez szart sem ér. Gyerekjáték – morogtam a fogam között.

– Milyen messze álljon Mr. Winborne?

NE TÖRJ CSONTOT

– Mondjuk keljen át a szárazföldre.

Mint kiderült, a firkász jelenléte nem sok vizet zavart.

Pár óra múlva ugyanis olyan fordulóponthoz értünk, amely megváltoztatta az ásás menetét, a nyaramat és az emberi természetéről vallott nézeteimet.